

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

POLITIKAI HIREK.

Tisza István gróf Az Ujság febr. 7-iki számában „A választójogi reform a bizottság előtt” cím alatt vezető cikket írt, melyben hangoztatja, hogy végre elérkezett az ideje a közvélemény tárgyilagos felvilágosításának. Azt állítja, hogy mialatt ők a tények és az adatok egész tárházával bizonyították, miszerint az általános szavazati jog behozatala mindenütt a parlament súlydésével, a nemzeti társadalom érvényesülésének a kiküszöbölésével járt; addig a tulajdonról csak üres frázisokkal, fülcsikító zajjal állottak elő.

Tisza István szerint az általános választójog hangoztatása nem egyéb népmítáznál. Mert — szerinte — az általános szavazati jog fogalmának kétféle értelmezése lehet. Vagy az, hogy szavazati jogot adnak minden teljes koru férfinak, aki gondnokság és politikai jogainak felfüggesztése alatt nem áll, a mint ez a nyugati államokban van. Ezt pedig nem akarja minálunk a kormánytól Andrásyn, Apponyin, Justhon keresztül el egész Kunfig és Garamiig senki sem. Vagy, hogy egy korlátozott értelmezést fogadjunk el, mintahogy azt nálunk mindenki teszi, ilyen értelemben az általános szavazati jog álláspontján áll a kormány javaslata

is, a mely az általánosan kötelező ingyenes elemi iskola sikeres elvégzésétől teszi függővé a szavazati jogot.

Tisza István gróf nagyjértékű cikket így fejezi be:

Nincs elvi különbség a kormány s az ellenzék tervezete között. Vagy általános szavazati jogot statuál mind a kettő, vagy egyik sem cselekszi ezt s a közvélemény félrevezetésénél nem egyéb a kérdésnek az a beállítása, mintha két tábor állana szemben egymással: a népjogok, a népparlament, az általános szavazati jog haladni vágyó, modern tábor s a népet elnyomni akaró sötét reakció.

Az igazság az, hogy a szellemi cenzussal korlátozott általános szavazati jog alapján állunk mindannyian s egyetértünk abban is, hogy jelentékeny, merész lépést kell előre tennünk a demokratikus haladás terén.

Megteszi ezt a lépést a kormány javaslata is. Mintegy nyolczvan százalékkal emeli fel egy csapásra a választók számát; tág kaput nyit új társadalmi rétegek és tényezők érvényesülésének s a közművelődés fejlődésével automatikus uton biztosítja a további demokratikus haladást. A különbség e javaslat s az ellenzék között kizárólag az, hogy ez messzebbre megy ugyanabban az irányban s még további egy millióval szaporítaná egy csapásra a választók számát.

Vagyunk sokan, a kik a kormányjavaslat méreteit is sokaljuk; a kik borzadva látjuk

a tulmerész reformból a nemzetre háramló veszélyeket, érezzük a ránk nehezedező felelősség egész súlyát. Vannak rendelkezései a javaslatnak, a melyeknél erősebb garanciákat kell keresnünk a magyar nemzeti politika számára. Viszont lehetnek, sőt vannak olyanok is, a melyeknél czélszerűtlennek, szűkre szabottnak fognak a vita során bizonyulni a törvényjavaslat keretei. Hogy többet ne említsek, itt van az ipari munkások szavazati joga, a hol az eddig felhangzott tárgyilagos bírálat gondos mérlegelésével kell a bizottságnak azt a czélszerű határvonalat megtalálnia, a melyik lehetőleg nagy számban juttatja politikai jogokhoz az iparos szakmunkásokat.

Objektív nézeteltérés csakis a reform méreteinél lehet. Ezek körül merül fel a megvitatás szüksége és létjogosultsága. Ebben a megvitatásban kell apriorisztikus előítéletek, elfogultság és szenvedély nélkül mindenkinek résztvennie, a ki a nemzet sorsának ez életbevágó fordulópontján valóban a nemzetet kívánja szolgálni. Ez az a tér, a hol találkozni fognak s meg fogják egymást érteni az ügynek igaz barátai.

A nemzet hű szolgálatának ezt a munkáját fel nem tartóztathatja s el nem térítheti utjából a felületes doktrinérizmus, a fekevesztett pártszendevély, a népmító izgatás egyesült lármája, egyesült terrorja sem.

Kabaré-dalok.

Ó hogy bomoltunk mind a ketten,
Hogy szeretett és hogy szerettem!
Gyönyörű indult a regény.
Azt hittem, vége sohasem lesz,
De közbe másba lett szerelmes
Egyszer ő, egyszer én.

Ó hogy szenvedtünk mind a ketten,
Ó nevetett, én is nevettem,
S tovább siettünk könnyedén.
De a szívünk fáj egyre jobban,
Tán sirdogáltunk is titokban
Egyszer ő, egyszer én.

Hogy hallgatunk most mind a ketten,
Ó elhagyott, én elfeledtem.
És lett belőlem vén legény.
Olyan kaland volt, mint ezer más,
De visszasiujuk mégis egymást
Egyszer ő, egyszer én.

II.

Erre ringó, arra ringó
Kicsi bimbó, rózsabimbó,
Aludj fiam édes.
Szívom ajkad rád omolva,
Mintha apád ajka volna,
Az is olyan édes.

Szöke pillád hogyha rebben,
Ismerősöm a szemedben
Az a kék igézet.
Benne csillog már a színe,
Benne villog már a büne,
A hogy apád nézett.

Fogsz-e, mint ő, széles vállal,
Büszke fővel, biztos lábbal
E világon járni?
Sima szóval, józan észszel,
Hideg szívvel, forró kézzel
Martalékra várni?

Fogsz-e kérni, fogsz-e sirni?
Esküvéssel istent hívni,
Esdeni, szavalni?
Erre nézni, arra nézni,
Gyenge szívet megigézni,
Balga asszonyt csalni?

Fog-e az az asszony akkor
Reggel, este, virradatkor
Te utánad sirni?
Minden bünt és csalfaságot,
Minden gonyt és minden átkot
Te miattad túrni?

Érted halni, érted élni,
Megcsalódva is remélni,
Lesz-e olyan édes?
Erre ringó, arra ringó,
Piczi bimbó, rózsabimbó
Aludj fiam édes.

III.

Ejfelre járt és jött apád
S vitt el az éjbe ki,
Bódulva hallgattam szavát,
Hittem is én neki,
— Az ég fölénk hinté ezer
Tűzszinű csillagát —
És szólt: bálványom leszel!
És megölelt apád.
Lázás volt az éjszaka,
Csókja lázasabb,
És csitító hangja
Mind mámorosabb.

Jön az éj feketén
Te ne félj kicsikém.
Csak aludj kicsi lány, csak aludj!
Tovább a mi gond,
A mi bűn, a mi ront,
Csak aludj kicsi lány, csak aludj!

Ejfel volt, hogy elkergetett
Vad hahotával óh!
Szerelmes voltam és beteg,
Csókra nem való!
Ejfel volt, mikor szültelek,
Kékszemű angyalom.
Isten jutalmazott veled
Bökezűn, gazdagon.

Tört szívű bus nő most anyád,
Arczán szégyen ég,
Ám feldajkált téged
S boszut állsz te még!

Désy Zoltán nem fog panaszkodhatni, hogy abban a perben, melyet ellene Lukács László miniszterelnök rágalmazás miatt megindított, a bizonyítás lehetőségétől megfosztva. A büntetőbírósg úgy határozott, hogy megidézi mindazokat a tanukat, a kikkel Désy Zoltán vádjait bizonyítani óhajtja. A beidézett állami tisztviselőkre pedig lépéseket tett a bíróság, hogy a hivatalos titoktartás kötelezettsége alól felmentessenek. Kormánykörökben nagy elégtétellel vették ezt a határozatot, mert minél teljesebb bizonyítási szabadságot adnak Désynek, annál lesújtóbb lesz rá nézve, ha vádjai üres rágalmaknak bizonyulnak.

Február 17-én ilyenképpen a bíróság előtt igen határozott leszámolás készül azzal a visszataszító rágalmazási hadjáratával, melyet a politikai ellenfelek a kormányferfiak erkölcsi reputációját bemocskolni igyekeznek.

Elrendeli továbbá a bíróság a Désy kérvényében említett szerződéseknél, büntető iratoknak a budapesti I. számú postahivatal 1910. év első feléről szóló utalványbevételi naplójának sürgős beszerzését. Elrendeli, hogy a zalatnai ház, amely Lukács miniszterelnöké volt és most az államkincstár tulajdona, bírói szemle útján értékben szakértőleg megbecsültesse. A szemle fogantatásával a gyulafehérvári királyi törvényszék vizsgálóbíróját bizza meg. A védő ellenzakértőt nevezhet meg. A becsülés tárgya legyen: mennyi ennek a háznak mai értéke? Mióta a ház a kincstár birtokában van, történt-e átalakítás, reparálás, ha igen, milyen természetűek ezek és milyen összegbe kerültek? Mennyi volt a ház értéke az eladás idején? A többi bejelentett tanu kihallgatását elutasította a bíróság, egyrészt azért, mert olyan körülmények vannak bejelentve, melyek a vád tárgyává tett kifejezés tartalmát nem fődik, másrészt, mert olyan körülményekre tennének vallomást, amelyeknek valóságát, vagy valótlanágát a már beidézett főntebbi tanuk ugyanis megfelelően bizonyíthatják.

Jön az éj feketén
Te ne félj kicsikém.
Csak aludj kicsi lány, csak aludj!
Tovább a mi gond,
A mi bűn, a mi ront,
Csak aludj kicsi lány, csak aludj!

Te szép leszel, te szép nagyon,
Szép, de fagyos, hideg,
Szíved szeretni nem hagyom,
És sose lesz hited.
A férfival csillagszemed
Játszani fog csupán,
Rajongva érte tönkremegy
Száz is egymásután,
S pusztulnak miattad úgy
Vágyó férfiak,
Mint elpusztulok majd
Én apád miatt.

Jön az éj feketén
Te ne félj kicsikém.
Csak aludj kicsi lány, csak aludj!
Tovább a mi gond,
A mi bűn, a mi ront,
Csak aludj kicsi lány, csak aludj!

A háboru.

(Ü.) Nincs irtózatossabb, mint a vérontás. És mégis, mióta csak van emberiség, az összeütközések allandók. És az fog lenni beláthatlan időkig.

A mostani háboru sem végződött még bel... Ez nem a kis államok harca lesz tavaszkor, hanem európai háboru lesz.

A nyitányt a kis államok kezdték el. Befejezik azt a nagy hatalmak. A balkán nem fog a kis államoké lenni, abba az utolsó percbe beleszólnak a nagy hatalmak is és első sorban Oroszország.

Százados kérdés a török birodalom megsemmisülése Európában. Ezt mindég az orosz sietteté. Ennek gátját állítá Nyugat-Európa fel a kis balkáni országok önállóságát. Aszerint amint függetleníték magukat a török uralom alól, lettek önálló államok.

Az orosz előnyomulásnak ezzel gát vette. Az utolsó ily orosz előnyomulási kísérletezés a hetvenes években folyt le. De ezen kísérletezés újból fel fog éledni.

Hivatalos alakban egyetértének a nagy hatalmak. De ez csak külszin. A tél nem alkalmas hadakozásra. Mihelyt a hó elolvad, vége lesz a nagy hatalmak semlegességének is. Tűzbe teszem a kezemet, hogy így lesz. Én önállóan szoktam gondolkozni és aszerint írok. Rám hatással nincs az oly tekintélyes lapok nyilatkozata: hogy a nagy hatalmak megóvják az általános békét.

Nem fogják megóvni!... Nem fogják lokalizálni. Most hagyják, hogy verekedjenek a kis országok, de ez még nem a háboru lokalizálása.

Sőt ha béke alakulna is ki a kis országok és a török közt. Ez csak amolyan ideiglenes jelleggel bírna. Az ily béke egy a semmivel. A balkán-kérdés ezzel megoldva még nem lesz.

A balkán-kérdés akkor kerül megoldás elé, a mik a török birodalom megsemmisül Európában. De ezen megsemmisülés utáni mikénti megoldásba belefognak szólni a nagy hatalmak is. Mely beleszólásnak az árát keservesen fizethetik még meg a kis országok.

Csak az estben kerülhetne el az általános háboru, ha a török alaposan leszámolna a kis országokkal. Ez esetben néhány évre, talán pár évtizedre is csend lenne a balkánon. Ilyen török győzelmek azonban nem következtek be.

Hogy milyen az a nagyhatalmi egység, azt mutatja Olaszország eljárása. Az olasz nagyobb bankok önként ajánlottak kölcsönt a török kormánynak a háboru folytatására. Ez bizony számításból történik és nem a törökök iránti rokonszenvből. Nincs inyere a nem hivatalos Olaszországnak egy béke kialakulta.

Keveri a diplomácia a kártyákat!... Hangzik a béke kialakulta!... E közben repülnek az ultimátumok küldése!... Hangzik a nagyhatalmak egyetértéséről szóló mese. Ez alatt a német — francia idegesen figyelik egymást. Az olasz a zavarban akar halászni. Az orosz haderő gyűl Galícia határán. Monarchiánk sem télenkedik.

Foly a nagyhatalmak titkos mozgósítása. Mire a hó elolvad, kezdetet veheti a

háboru, a melynél nagyobb nem folyt le Európában.

Ez egy oly háboru lesz, a mely rég feszültségben tartja Európa népeit. A kis országok csak a kezdeményezői voltak az igazi háboru megkezdéséhez. Ha a nagy mérközések lefolynak, akkor századon át sem lesz több háboru Európában. Sőt még annál jóval tovább sem, beláthatlan időkig.

Most azonban ne ringassuk magunkat a béke létrejöttében. Ha is alakulna az, csak rövid időre szólna. A jövőbe ugyan nem lehet belátni. De én azt így rajzolom magam elébe.

HIREK.

— **A Szabad Liceum** esztörtöki előadásán Járai István helyett, ki távolléte miatt akadályozva volt a szocializmusról szóló értekezését befejezni, Lázár István rektor-prof, ismertette a görög képzőművészet nevezetesebb emlékeit. Először a görög templomról beszélt, építészeti és poétikus hatás szempontjából. A görög templomok mindegyikénél megemlítette a vonatkozó mithosz és istentisztelet jelentőségét is. Az istentisztelet kapcsán áttért a görög Színházra és az Olympiai versenyekre, s a görög természet, élet, nevelés és történelem rövid és hangulatos rajzával hatásos és megkapó háttérrel készítette a görög szobrászat örökszép modelljeihez, mert csak ott fejlődik nagygyá és széppé a művészet, a hol szép modellek állanak a kőfaragó művész előtt, a kik min-tául szolgálunk és lelkesedést teremtenek. Együttal szépen sikerült vetítéssel mutatta be a görög művészet mintegy ötvenre menő emlékeit. A közönség a szép előadást élvezettel hallgatta. A jövő esztörtökön Szabó Árpád tanár fog előadást tartani.

— **Kinevezés** Szász József, vármegyénk főispánja Jovian Istvánt jeljes hatáskörrel czintosi anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

— **Egyházmegyei zsinat Erdélyben.** Gróf Majláth Gusztáv Károly v. b. t. t., erdélyi róm. hath. püspök még 1908-ban elhatározta, hogy egyházmegyei zsinatot tart. Az akkor kiküldött bizottság azóta szakadatlanul dolgozott és most Majláth püspök körlevelében tünepélyesen kihirdette, hogy a zsinatot ez év július 7-re hívja össze Gyulafehérvárra. Ez a zsinat nevezetes lesz az erdélyi római katolikus egyházmegyében, mert már kilencven éve annak, hogy Erdélyben zsinatot tartottak. Utoljára 1822-ben tartottak zsinatot, 1849-ben is összehívták, de az akkori idők miatt semmiféle határozatot nem hoztak.

— **Bethlen Bálint grófról** azt közölték, hogy a nagybeteg menthetelen. A híresztelés nem felel meg a valóságnak. Gr. Bethlen Bálint állapota most is súlyos ugyan, de rosszabbodás nem állott be és orvosai biznak a fölépülésében.

— **Uj méhészeti kerület.** A földművelésügyi miniszterium a méhészeti kerületeket új beosztással átszervezte. Vármegyénk a

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)

Allandóan aktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

gyulafehérvári méhészeti kerülethez tartozik, melynek vezetője Valló Zoltán szaktanító.

— **Az Ömpolyvölgyi mézipar és kőbánya r. t. f.** év január hó 31-én tartotta rendes évi közgyűlését Szász József főispán elnökelete alatt, melyen a részvényesek szép számmal vettek részt. Az igazgatóság jelentése szerint a kezdet nehézségei és a faárak természetellenes alakulásai gátolták a társaságot abban, hogy a vállalat legfőbb célját a méziparátéssel sikerrel folytathassa. Az 1912 évi üzemi főképviselet termelésre szorított, minek tulajdonítható az, hogy az első évben kicsiny tiszta hozadékról számolhattak be. A lelépő 5 felügyelő bizottsági tag helyét újlag dr. Mátyás Mihály, Lingner György, dr. Reich Béla, Krisán János és Ursza János részvényesekkel töltötték ki.

— **A háboru.** A bolgár gyalogság és tüzérség visszaverte a törököket, a mely eleinte rendben vonult vissza, de mikor az egész bolgár lovasság üldözőbe vette, pánikszerűen menekült. A bolgár lovasság rettenetes mézárslást vitt végbe. A törökök vesztesége 15.000 főnyire tehető. Egy másik jelentés szerint a bolgárok hadállását a Márványtenger partvidékén a török flotta annyira ágyazta, hogy az kénytelen volt elhagyni helyét. A bolgárok, a mikor segédsapataik is megérkeztek, teljes erővel megtámadták a török sereget, a melyet a tenger felől a flotta fedezett. Rettenő heves harc után a bolgárok teljes vereséget szenvedtek.

— **A Nagyeneydi Kisegítő Takarékpénztár** ma délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városház gyűléstermében.

— **Az iparos önképzőkör ismeret-terjesztő összejövetelét** ma délután fél 4 órakor tartja meg a városháza gyűléstermében, a lapunk mult számában közölt igen érdekes programmal.

— **Hangverseny.** Március első felében Altman Leó hegedűművész és Grósz Ernő zongoraművész városunkban hangversenyt rendeznek. A hangversenyre már most felhívjuk a közönség b. figyelmét.

— **Tagosítás.** Gáldtő község első részének általános tagosítása jogosan megengedtetvén, a tárgyalás határideje 1913. február 19-én d. e. 9 órájára Gáldtő község-házában kitűzetett. Tagosítandó 1014 hold 780 négyszögöl, felmérendő 800 hold 661 négyszögöl.

— **A Hugo Viktor: Nyomorultak** cz. képsorozat III. részét mutatja be ma, vasárnap az Edison mozgószínház. A kiváló színmű hatásos felvételekben kerül a vászonra. A két előbbi rész főalakjának művészi játékából következtetve, a maitól is a legszebb alakítás várható. A műsornak még egy feltűnő száma lesz a Waterlooi ütközet, melyet a helyszínén játszva készítette a híres Pathé-filmgyár. Műsor: 1. A

három testvér, Gyönyörű akrobata mutatvány. 2. Pathé Ujság. Igen gazdag és változatos. 3. A Waterlooi ütközet. Történelmi epizód 2 felvonásban. Hatóságilag engedélyezett és az eredeti waterlooi csata színhelyén játszva. Történt 1815. június havában. A világhírű Pathé Frères cég felvétele. 4. Möricz moziszinész akar lenni. Nagyon mulattató. 5. A nyomorultak III. része. Hugo Viktor világhírű „Les Misérables” regénye után 2 felvonásban. 6. Linder Maxi fel a víztől. Igen szép vigjáték.

* **A legkiválóbb orvosok** egyhangú véleménye, hogy a gyermek a fejlődés szakában van legjobban arra utalva, hogy hatékony tápszerekkel erősítve a legkülönbözőbb ragályos betegségek ellen ellentálló képessé tételük, s ugyancsak egyhangú vélemény az, hogy e célra legalkalmasabb a csukamájolaj, mely könnyű emészthetősége által válik igen becsessé. E célra legjobban ajánlható a Zoltán-féle csukamájolaj, melynek tápereje igen nagy s mivel sem kellemetlen szaga, sem rossz íze nincs, a gyermekek szívesen veszik. Készítője Zoltán Béla gyógyszerész Budapesten s üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

* **Erőt és kitartást ad** a láboknak az új „Berson” gummisarok. Ügyeljen a vásárlásnál a „Berson” szójegyre, mely az aranydobozon világosan látható.

— **Mária Valéria főhercegnő magyar dolgozatai.** Érdekes emlékeket elevenít fel Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb február 9-iki számában: királyunk leányának, Mária Valéria főhercegnőnek kislánykori magyar dolgozatait, melyeket egykori magyar tanára, Rónai Jácint János őrzött meg. Két kedves mesét mutat be az a szám, igazi bájos kisleányi gondolkodásból fakadókat. Ugyanabbe a számba Feleki Sándor irt verset, Sebők Zsigmond folytatja Dörögő Dömötör legújabb kalandjainak sorozatát, Elek nagyapó kedves kis mesét mond el, Gyula bácsi a gleoserek vándorairól beszél, Endrődi Béla mulatságos képet és verset ad Drinapoly ostromáról, Zsiga bácsi elmondja legfrissebb mókáját, Rákosi Viktor folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

LEGJOBB AJÁNDÉK
a tartós és olcsó
hazai szőttesáru

Arjegyüket ingyen és bérmentve küld:
LINGNER szővőgyára NAGYENYED

Kereskedésben pénztárnoki vagy hivatalban gépirónői állást keres 6 elemi osztályt végzett 17 éves polgárleány.

Czím a kiadóhivatalban. 54 1—

Agybavizelés! Azonnali megszűntetése!
A kor és nem adatok közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt: **Pfaler Georg**
Nürnberg K 175 (Bajorország)

41 1—52

Csak azoknak a cigarettáiknak, a kik egészségükre való tekintetből nem sájnálnak naponta 1-2 fillérről többet kiadni:

Clulspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 13 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Crossi tanács a hüvelyek és lapocskák bronch- és szinnyomás valamint szíradék-púggyverekelt Ambroij néhül vannak, de minden lapocskában és hüvelyben benne van a győztes előírás, Modiano

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohány nagy és különlegességi árudájában.
335 4—15

Az „Első Magyar Általános

Biztosító Társaság”

nagyeneydi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszközözlendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyeneydi ügynöksége.

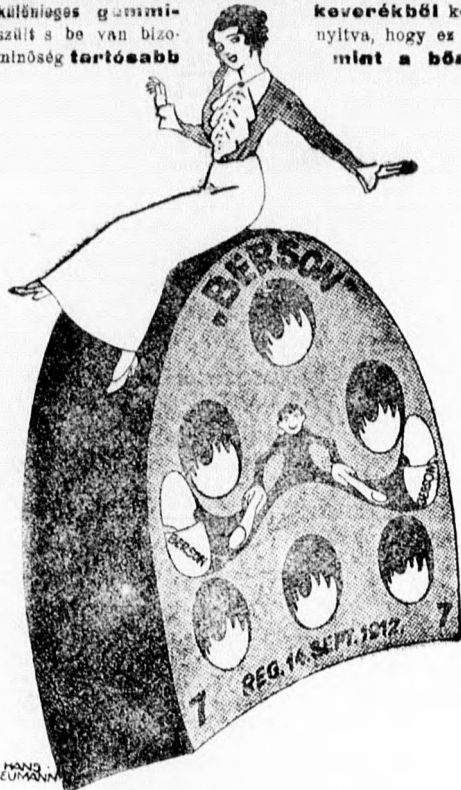
Minden pénteken friss
szepességi virsli és mindennap
friss szebeni virsli, prágai soder és csemegekülönlegességek
kaphatók:

GIRNER J. JÓZSEF
kereskedésében
NAGYENYED.
Telefon 53 sz. Főter.

Az új „BERSON” gummisarok

különleges gummi-
szűrt s be van bizo-
minőség tartósabb

keverékből ké-
nyitva, hogy ez a
mint a bőr.

Az új „BERSON” gummisaroknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön elpöje bőrsarkának, alakjának művészes kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és helyekényű.

Az új „BERSON” gummisarok megóvják cipőjének bőrsarkát az elverődéstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgerincét.

A számos, teljesen értéktelen versenygyártmány-nak célja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonlításával elnevezéssel a t. c. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarok elegáns aranybőrbe van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson gummisarok látható az itt ábrázolt gyári védjegy melyre különös figyelem fordítandó.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarokat. Csak saját cipésze vagy cipőkereskedője által erőltetése cipőszarkára és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésképtelen cégek szanálása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok kieszközlése és megállapodások létesítése, a hitelezők meg látogatása kapcsán.

Lloyd
hitelvédő egyesület
Budapest, Andrássy ut 24.

Telefon 177-45, 42-43, 119-11.

Sürgőnyezim: Lloydibus

Közbenjárók díjaztatnak,
875 5-10

Nyomatott a Nagyeuyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyeuyeden.

Az Ömpolyvölgyi Mészipar és Kőbánya R.-t.

mérlege és
eredmény-számlája

1912. decz. 31-éről.

Mérleg-számla.

VAGYON. 1. Részvényesek 7240 K, 3. Alapítási költségek 749 K 07 fill. 20% leírása 149 K 81 fill.: 599 K 26 fill. 7. Bánya termékkészlet 3700 K, 8. Üzemi anyag készlet 1977 K 50 fill. 9. Folyó-számla adósok a Nagyeuyedi Kisegítő Takarékp. 3 564 K, Gál Gyula Metesd közí pénztára 284 K 88 fill., Egyéb adósok 800 K 47 fill.: 4649 K 35 fill. 10. Berendezések és felszerelések 2234 K 96 fill., 10% leírás 223 K 50 fill.: 2011 K 46 fill. 11. Pénztári készlet 30 K 71 fill. Összesen 20208 K 28 fillér.

TEHER. 2. Részvénytoke 20,000 K. Nyereség 208 K 28 fillér. Összesen 20208 K 28 fillér.

Eredmény-számla.

TARTOZIK. 3. Utazási költségek 65 K. 8. Üzemi költségek 5886 K 5 fill. 10. Adók 154 K 30 fill. 11. Illetek 40 K. 12. Általános költségek 3346 K 74 fill. Leírások: az alapítási költségekből 20% 149 K 81 fill., a berendezések és felszerelésekből 10% 223 K 50 fill.: 373 K 31 fill. Nyereség 208 K 68 fill. Összesen 10073 K 68 fill.

KÖVETEL. 7. Bányatermékek nyers hasznua 9853 K 76 fill. Kamatok 219 K 92 fill. Összesen 10073 K 68 fillér.

Nagyeuyed, 1912. december 31.

Az igazgatóság:

Szász József s. k., elnök.

Dr. Winkler Albert s. k. Dr. Erdős Jenő s. k.
Grünfeld Lajos s. k. Kurovszky Zsigmond s. k.
Csizmas János s. k. Urban Gyula s. k.
Fenichel Simon s. k. Dr. Fenichel Jenő s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta
Nagyeuyed, 1913. január 22-én.

A felügyelő bizottság:

Dr. Mátyás Mihály s. k., elnök.

Krizsán János s. k. Lingner György s. k.
Ursza János s. k. Dr. Reich Béla s. k.

53 1-1

Köhögés

Aki

szereti egészségét, az igyekszik a köhögést megszüntetni, 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonylat igazolja a

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
„3 fényével”

jóságát.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, gégekatarus, elnyálkásodás, gőros és hörghurut ellen. Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.

Kapható:

Inceffy Albert-nél
Tövisen. 38 3-24

Egy jó karban levő zongora eladó.

Értekezni lehet Malom-utca 1 sz. alatt,
357 a 10-

2 szoba, konyha

istállóval ellátott telek azonnal bárbeadó olcsón, Felszeg-u. 29. szám alatt Nagyeuyeden.

Értekezhetni Felszeg-utca 25. sz. alatt.

243 7-10 v

Óh jaj!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

Éljen!

és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

Megfajt ez az átkozott köhögés.

az étvágyat nem rontják és kítűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoz 50 fill.

Kapható gyógytárakban és drogériákban.

Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyítot

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható Nagyeuyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor gyógytárában. Gyulafehérvárt: Fröllich Oszkár, Vlád Virgil és Vértes Miklós gyógytárában.

274 21-267

A Balázsfalvi Takarékpénztár Részvénytársaság XXIII. rendes közgyűlését

1913. február hó 23-án délután 3 órakor Balázsfalván saját házában fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezen jelentés egyidejű közlésével ezennel meghívottnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó, a közgyűlés határozatképességének megállapítása, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1912. évről, mérleg és számadás előterjesztésével.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg és számadás fölött, a nyereség felosztása, végül az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
5. Három igazgatósági és öt felügyelő-bizottsági tag választása.

Azon részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják, részvényeiket az igazgatóságnál, illetőleg a Nagyeneydi Kisegítő Takarékpénztárnál egy nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni kötelesek.

Az igazgatóság.

Vagyon		Mérleg-számla.		Teher.			
		Korona	fill.			Korona	fill.
11	Pénztárkészlet	35,612	46	1	Részvénytőke	200,000	—
9	Girószámla az Oszl. M. Banknál	811	20	1	Tartalékalap	121,096·11	
7	Leszámitolt váltók	383,896·18		19	» kamatai	3,632·88	124,728 99
	» » biztosítva	408,578·—		2	Betétek	362,388·45	
		792,474	18	11	» tőkésített kamatai	13,917·59	376,306 04
8	Értékpapirkölcsönök	22,952	—	2	Visszleszámitolt váltók	180,099	—
7	Jelzálogkölcsönök	71,815	—	4	Részletfizetések	10,119	92
8	Kötvénykölcsönök	1,149	68	4	Leírások számlán	1,649	68
10	Óvási költségek	120	60	10	Folyószámla	17,220	93
18	Visszleszámitolt váltók átmeneti kamatai	1,488	—	5	Fel nem vett osztalék	680	—
6	Vásárolt ingatlanok	1,857	59	3	» » » jutalék	159	09
6	Intézeti ház	12,900·—		18	Váltók átmeneti kamatai	7,504	46
	» » leírva	300·—		5	Nyereség 1911. évről megadóva	3,269·27	
		12,600	—		» 1912. »	19,143·33	22,412 60
		940,880	71			940,880	71

Tartozik		Veszteség-nyereség-számla.		Követel			
		Korona	fill.			Korona	fill.
19	Tartalékalap kamatai	3,632	88	5	Nyereségáthozat 1911. évről	3,269	27
9	Visszleszámitolt váltók kamatai	14,752	75	3	Váltókamat	62,883	94
17	Betétek tőkésített kamatai	13,917	59	15	Jelzálogkamat	4,229	73
11	» » kifizetett	5,033	34	15	Értékpapirkölcsön kamat	1,417	30
13	Tiszti fizetések	11,040	—	16	Kötelezvény-kölcsön kamat	72	92
16	Adó és illetékek	8,839	30	14	Különféle bevételek	12,091	53
12	Fenntartási költségek	2,274	02	14	Beszédési jutalékok	448	63
12	Postabérek	710	84				
10	Veszteség váltókövetelésekből	1,500	—				
6	Leírás a ház értékéből	300	—				
5	Nyereség 1911. évről megadóva	3,269·27					
	» 1912. »	19,143·33					
		22,412	60				
		84,413	32			84,413	32

Balázsfalván, 1912. december hó 31-én.

A könyvvezetésért:

Tornya Lajos s. k.,
vezérigazgató.

Pongráz Simon s. k.,
főkönyvvezető.

Heincz József s. k.,
könyvvezető.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság.

Balázsfalván, 1913. január hó 14-én.

52 1—1

Albert Elek s. k.,
f. ü. b. tag.

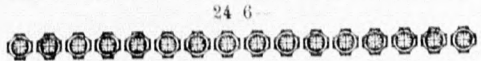
Farkas Károly s. k.,
f. ü. b. tag.

Bretter Mór s. k.,
f. ü. b. tag.

Mezei Simon s. k.,
f. ü. b. tag.

Ballá Béla húszletében

teljesen hizott sertések szalonnája és hája 1-80 fillérért kapható, nagyobb vételnél árkedvezmény.

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók:

a gyári raktárban Szentkirály utca 106. sz. Ifj. Mészáros János és Társánál Főter és a Fogyasztást szövetkezetben

254-913. sz.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehér vármegyében a kisenyedi járásban a pókafalvi körjegyzőségben lemondás következtében megüresedett **segédjegyzői** állásra pályázatot hirdetnek.

Javadalmazás évi 1000 korona.

A jegyzői minősítést, az eddigi alkalmazást és életkort igazoló okmányokkal felszerelt kérések hozzám f. év március 5-ig benyújtandók.

A választást később fogom kitűzni.

A kisenyedi járás főszolgabírája.

Vizakus, 1913. január 30-án.

46 3-8

Szabó Lajos, főszolgabíró.

A „Nagyszébeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő ki sulyt fektet elsőrendű fajtsza anyagra

Alsófehér m. Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszoszerjék, tülevelűök, kerítésnövények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-utca 128.